GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

EL CONSELL COMARCAL DECLARA TRES NOUS BÉNS.

Alt Empordà | 19/01/2009 | 11:03

NO escriure tot en majuscules!! Posar el Punt final.

El ple del Consell Comarcal de l'Alt Empordà que se celebrarà aquest dimarts aprovarà la declaració de Béns Culturals d'Interès Local (BCIL) de tres espais. En concret, l'església del priorat de Santa Maria del Roure (Pont de Molins), el trull de Vilanant i la parròquia de Sant Pere Pescador.

La declaració del BCIL comporta una protecció especial per als tres monuments. L'església del Roure és propietat de l'Ajuntament, el trull és a mans d'un particular i la parròquia depèn del Bisbat de Girona. Tots tres edificis passaran a estar inscrits en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català.

Les dades que figuren en l'informe per a la declaració del BCIL i que justifiquen aquesta tramitació són les següents:

ESGLÉSIA DEL PRIORAT DE SANTA MARIA DEL ROURE

L'església del Priorat de Santa Maria del Roure és d'una nau amb capçalera poligonal d'estil gòtic, encara que en el fonaments de l'absis es pugui percebre fonaments d'un absis més petit i més antic. L'absis és poligonal de cinc cares.

La nau de planta rectangular té diferents portes d'accés totes elles d'arc de mig punt i gran dovellatge. El portal que enfronta el presbiteri s'obre un llarg finestral de doble vessant, d'arcs apuntats i una decoració molt senzilla d'arabesc calat a l'intradós.

La cornisa incorbada que marcava els vessants de l'hastial conserva encara les mensules de suport de les bigues, de les quals la que esta ubicada sobre del finestral està decorada amb un triangle i una creu. Els arcs que sostenen la coberta són de diafragma.

En l'extrem meridional de la façana de ponent hi havia un campanar de planta rectangular. Així mateix a la part meridional de l'església hi havia les dependències de la canònica. S'hi accedia des de l'exterior per una portal d'arc de mig punt amb grans dovelles de calcaria que en la dovella de clau de volta presenta una decoració en forma de creu. Banda i banda de l'arc hi havia dos carreus amb escuts heràldics, un d'ells avui ja està desaparegut, l'altra presenta un castell sobre un riu.

Aquesta era la seva façana principal que a més d'aquesta portalada presenta dues obertures més, també de característiques gòtiques com una finestra coronels, biforada, amb arquets trilobulats. Aquest palau de característiques gòtiques del segle XV assentat sobre un pujol degué tenir un moviment després de construir-se perquè varen posar-hi un contrafort per assegurar-ne la fonamentació.

A pocs metres d'aquesta edificació hi ha el santuari de Santa Maria del Roure, atesa la

popularitat de l'advocació a Santa Maria del Roure el que era un petit altar dintre el Priorat va fer que el mossèn Joan Puig a mitjans del segle XVII fes construir un santuari al costat del Priorat.

Aquest edifici està orientat a nord i té capçalera semicircular. La nau està voltada de contraforts laterals, segurament per evitar moviments de l'alçada de l'edifici. L'interior del temple es pot observar encara la volta de llunetes en l'absis poligonal.

La decoració en relleu de l'interior de l'edifici estava feta amb rajoles i després arrebossats. Aquesta forma de fer-ho és de caire popular però amb gran una aparença i vistositat.

El parament dels murs es de pedruscall, segurament estaria arrebossada, tant l'interior com l'exterior. Aquest santuari va gaudir d'un alt valor simbolico-religiós per la població de l'entorn.

Avui, el conjunt és propietat de l'Ajuntament que en fa el manteniment i la neteja. Actualment la brigada de la Diputació està fent una restauració i ben aviat entraran els arqueòlegs a excavar la nau de l'edifici gòtic, amb els resultats de les excavacions que de ben segur podrem treure l'entrellat de les seves successives edificacions i refecccions .

TRULL DE VILANANT

El coneixement de l'oli a la mediterrània data des de època clàssica, és a dir fa més de 2500 anys i jaciments arqueològics de la nostra zona així ho han provat però el que no tenim documentat és si era l'olivera salvatge o la conreada.

El clima i el terreny són favorables al desenvolupament d'aquesta espècie.

La documentació medieval de l'Alt Empordà sembla provar que es pot parlar de conreu de l'olivera a partir del segle XIV on a la zona estan documentats carrers anomenats de l'oli que ens indica que el lloc es dedicava a aquest afer,

O ermites amb aquest topònim: Sant Nazari de les Olives (1017) o els agregats de les Olives de Peralada i el Far.

Les moles perpendiculars mogudes per tracció animal són un sistema freqüent a la zona en el segle XVI i només serà a partir del segle XIX que es substitueix la força animal o de sang per l'energia hidràulica .

A partir del segle XVIII el conreu de l'olivera era una bona inversió i molts pagesos es dedicaven a aquest conreu. És el moment de la proliferació de els trulls domèstics o d'una petita col·lectivitat, que seran cooperatives, en el segle XIX.

Una de les zones privilegiades a l'Alt Empordà és la zona de les Garrigues que compren els municipis de Llers, Vilanant i Avinyonet de Puigventós. Aquest territori té les finques dividides amb parets de pedra seca i cada una de les finques presenta una petita construcció o cabana també de pedra seca per guardar els estris del camp. Fins i tot Madoz en el seu diccionari diu "el olivo forma un dilatado y espeso bosque", "sobretodo en dos manchas olivareras de la comarca: la de los terraprims occidental y la del pie del monte de la sierra de Albera-Rodes".

Tot i ser una zona important del conreu de l'olivera no existeixent gaires trulls conservats o bé trulls que es puguin restaurar i així poder difondre aquesta tasca ancestral sobretot en la població més jove.

Aquest element de patrimoni és una petita construcció d'obra molt senzilla que encara conserva en el seu interior la mola amb l'estructura i l'espai on donava voltes l'animal per poder moldre les olives, a més de conservar l'ambit on es premsaven les olives i la premsa on s'apilonaven per espremer. Si la mola conserva l'estructura de pedra i ferro, la premsa la conserva de ferro i fusta.

Això ens mostra la seva importància i per l'altra ens deixa palès que si bé existia des de més antic el que es conserva data del segle XIX i que havia estat en funcionament encara la primera meitat del segle passat.

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANT PERE PESCADOR

Església inicialment romànica però actualment la que està consagrada ha estat construïda a finals del segle XVII. L'església més antiga només en queden vestigis visibles a l'exterior a peu del mur de tramuntana de l'actual. L'església nova s'edifica en el mateix lloc però desviant-se una mica de l'antiga planta per la qual cosa ens permet veure quasi la meitat de la curvatura de l'absis romànic.

L'església, ubicada en el centre del poble, és un gran edifici d'absis poligonal, una sola nau i capelles laterals. El campanar és de torre. El primer tram del campanar és quadrat però en la part més elevada modifica la planta i escapça els angles rectes del quadrat.

La façana de ponent es folrada de carreus molt ben escairats, la resta de les façanes són de pedruscall segurament estarien acabades amb un arrebossat. En el frontis de ponent hi ha la gran portalada amb dues columnes amb capitell d'estil corinti. Sobre la llinda hi ha un frontó que emmarca una fornicula que deuria resguardar el patró de l'església atès que just sobre la fornicula hi havia hagut un escut gravat, on encara es pot endevinar els atributs de l'Apòstol Pere i una mica més amunt podem veure el rosetó.

L'absis a banda hi banda presenta unes estances que deurien fer de sagristia.

L'interior de l'església presenta una sola nau però dividida en 5 crugies amb arcs torals de mig punt. La seva volta així com la de l'absis i de les capelles laterals són de llunetes. Cada tram de la nau a banda i banda hi ha una capella amb una advocació a un sant diferent. La primera entrant a ma esquerra és la del baptisteri. Aquestes capelles en el moment de la construcció havien tingut retaules i pintura mural. De pintura encara s'en conserva en algunes capelles.

La nau central en els seus costats nord i sud sobre mateix de les capelles conserva un passadís corregut d'oest a est.

Atès la seva ubicació, la construcció arquitectònica ha sofert desperfectes en les successives guerres que hi ha hagut en el territori i l'església que contemplem ha estat arranjada diferents vegades. L'última adequació de l'interior de l'església segurament va ser el 1953, any de les missions.

Autor: Gironanoticies.com
Gironanoticies.com

https://gironanoticies.com/noticia/10832-el-consell-comarcal-declara-tres-nous-bens.htm